

Motion till riksdagen 2025/26:2454

av **Linus Sköld m.fl. (S)**

Värnande av kulturen i hela landet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur förutsättningarna för avgiftsfri kulturskola med ett rikt utbud kan stärkas i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att folkbildningen ska stärkas och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur det statliga stödet till kultur i hela landet kan öka och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur de ekonomiska förutsättningarna kan stärkas för konstnärliga och kreativa utbildningar såväl vid folkhögskolor som i akademien i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Kultur handlar både om människans personliga frihet och om samhällets utveckling. Kultur, kunskap och bildning ger människor möjlighet att vidga sina perspektiv och att frigöra sina tankar och sin skaparkraft. Därför är vi övertygade om att jämlika förutsättningar krävs för att alla ska kunna uppleva och utöva kultur, inte minst genom ett mångsidigt fritt kulturliv i alla åldrar. Och därför måste det offentliga, inte minst

staten, ta ansvar för att alla, oavsett ålder och hemadress har hög och jämlik tillgång till kultur.

Men regeringens politik attackerar kulturen från flera håll samtidigt. När kultursamverkansmodellen infördes, var tanken att staten och regionerna skulle dela ansvaret för kulturens utveckling i hela landet. Den idén har tyvärr tappat väldigt mycket kraft över tid, och det är inte regionerna som dragit sig tillbaka – tvärtom. Många regioner gör sitt yttersta för att mildra effekterna av en allt lägre statlig finansiering. Staten måste ta sitt ansvar för människors tillgång till kultur.

Samtidigt attackerar regeringen infrastrukturen för kulturell och konstnärlig utbildning och kulturutövande i hela landet. Besparingar på det statliga stödet till kulturskolan. Färre platser i folkhögskolorna. Drakoniska nedskärningar på studieförbunden. Även tillgången till konstnärliga och kreativa utbildningar på akademisk nivå minskar i norra Sverige. Konsekvensen kommer att bli dramatisk för hela landets kulturliv.

För att skapa en variation av utbud för både mottagare och utövare behöver både de offentliga kulturinstitutionerna, folkbildningen och föreningslivet värnas. Det går inte att bortse från statens ansvar för detta. Att, som högern gör, överlåta kulturen till marknaden är inte svaret. Den som vill tjäna pengar på att sälja konsertbiljetter kommer inte att arrangera spelningar vare sig i Arjeplog eller i Pajala. När kultur blir en fråga för marknaden förminskas en av demokratins grundpelare till nöjen. Därför behövs en nationell politik för att trygga dessa värden och säkerställa jämlikhet i hela livet och hela landet.

Linus Sköld (S)

Ida Karkiainen (S)

Fredrik Lundh Sammeli (S)

Zara Leghissa (S)